

Akcia: **Starina – úpravňa vody a zdvojenie prírodného potrubia**
Stavba: **Stakčín – Intenzifikácia úpravne vody**
Stupeň: **Projektová dokumentácia pre stavebné povolenie a realizáciu stavby**
Zák. č.: **0810605**

BEZPEČNOSTĚ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

Obsah

1. Pravidlá na vykonávanie jednotlivých prác na stavenisku
2. Osobitné opatrenia pri vykonávaní prác s osobitným nebezpečenstvom
3. Údaje a informácie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktoré je potrebné rešpektovať pri realizácii stavby

1. PRAVIDLÁ NA VYKONANIE JEDNOTLIVÝCH PRÁC NA STAVENISKU

Počas realizácie prác zamestnávateľ a SZČO uplatňujú všeobecné zásady prevencie a požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ustanovené zákonom s prihliadnutím najmä na:

- udržiavanie poriadku a čistoty na stavenisku
- prístupnosť pracoviska, určenie komunikácií alebo priestorov na priechod a pohyb zamestnancov a na prejazd a pohyb pracovných prostriedkov
- podmienky na manipuláciu s rôznymi materiálmi
- technickú údržbu, kontrolu pred uvedením do prevádzky a pravidelnú kontrolu zariadení a pracovných prostriedkov s cieľom odstrániť nedostatky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov
- určenie a úpravu plôch na uskladnenie rôznych materiálov, najmä nebezpečné materiály
- podmienky na odstraňovanie použitých nebezpečných materiálov
- uskladnenie, manipuláciu alebo odstraňovanie odpadu a zvyškov materiálov
- prispôbenie času určeného na jednotlivé práce, alebo ich etapy spolupráce medzi zamestnávateľom a SZČO, ich vzájomné informovanie o všetkých opatreniach prijatých na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku.

Všetci pracovníci musia byť okrem toho preukázateľne oboznámení

- a/ s poskytovaním prvej pomoci pri úraze
- b/ s protipožiarnymi predpismi
- c/ s používaním ochranných pomôcok
- d/ s postupom pri hlásení závad na zariadeniach

Požiadavky na kvalifikáciu pracovníkov pre prácu na el. zariadeniach

Pracovníci určení na prácu na el. zariadeniach musia byť aspoň pracovníci podľa vyhl. 398/2013 Z. z..

Počas výstavby navrhovaného el. vedenia musia byť dodržané platné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, najmä STN 33 3300, STN 34 3100 a Vyhl. MPSVaR č. 147/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.

V zmysle vyhlášky č 398/2013 Z. z. vyhradené technické zariadenia skupina A písmeno „c“ ktorými sú elektrické VN vedenia a trafostanice, sa po ukončení stavby pred uvedením do prevádzky podrobia úradnej skúške.

Pred uvedením elektrického zariadenia do prevádzky je nutné podrobiť elektrické zariadenie „východiskovej odbornej prehliadke a odbornej skúške“, podľa vyhlášky č. 398/2013 Zb. príl. č. 8, STN 33 2000-6-61 a STN 33 1500.

Pre obsluhu elektrických zariadení je potrebné, aby bola poučená v zmysle §20 Vyhl. 508/2009 Z. z. - na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení. Podľa §5 odst. 1 Nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z. z., na výrobkoch, ktorých zhoda bola posúdená podľa zákona č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov, ale ktorých bezpečnosť závisí od podmienok ich inštalácie (montáže) na mieste používania, je potrebné po ich nainštalovaní na mieste a pred ich uvedením do prevádzky (pred ich prvým použitím) vykonať kontrolu správnej inštalácie a fungovania.

Pri montáži technologických zariadení sa musia dodržiavať súvisiace STN a bezpečnostné predpisy, predovšetkým vyhláška č. 147/2013 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach.

Pred akoukoľvek manipuláciou s el. zariadeniami musí sa zabezpečiť ich vypnutie z el. siete.

Všetky stroje (zariadenia, čerpadlá) je nutné zablokovat', aby počas práce na týchto zariadeniach nebolo možné ich náhodné spustenie.

Pred montážou každého komponentu je nutné ho skontrolovať, či nie je príslušný komponent poškodený, alebo inak nevhodný pre montáž. Nikdy sa nesmú v montáži použiť komponenty poškodené, alebo inak nevhodné.

Podľa §5 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z. z., na **výrobkoch, ktorých zhoda bola posúdená podľa zákona č. 264/1999 Z. z.** v znení neskorších predpisov, ale ktorých bezpečnosť závisí od podmienok ich inštalácie (montáže) na mieste používania, je potrebné po ich nainštalovaní na mieste a pred ich uvedením do prevádzky (pred ich prvým použitím) vykonať kontrolu správnej inštalácie a fungovania.

Pri všetkých prácach, kde z hľadiska bezpečnosti je nutná prítomnosť viacerých osôb, musí byť táto zásada vždy zabezpečená.

2. OSOBITNÉ OPATRENIA PRI VYKONÁVANÍ PRÁC S OSOBITNÝM NEBEZPEČENSTVOM

Vyhodnotenie zostatkovej nebezpečnosti (neodstrániteľné nebezpečenstvá a neodstrániteľné ohrozenia) z hľadiska bezpečnosti zariadenia:

Podľa zákona č. 124/2006 Zb. z. § 4 sa v predloženej projektovej dokumentácii predpokladajú nasledovné možné zostatkové riziká:

- možnosť úrazu osôb nedostatočne a nesprávne zabezpečeným pracoviskom
- možnosť úrazu osôb nepoužitím predpísaných pracovných a ochranných pomôcok
- možnosť úrazu osôb použitím nesprávnych pracovných a ochranných pomôcok
- možnosť úrazu osôb nesprávnym použitím predpísaných pracovných a ochranných pomôcok
- možnosť úrazu osôb pádom alebo pošmyknutím sa
- možnosť úrazu osôb použitím nesprávnych pracovných a technologických postupov
- možnosť úrazu osôb nepoužitím správnych pracovných a technologických postupov a iné

Nakoľko zostatkové riziká sa nedajú pri predmetnej stavbe vylúčiť, ich zníženie alebo obmedzenie sa dosiahne nasledovnými prostriedkami:

- realizovaním projektovaného diela podľa uvedenej projektovej dokumentácie a v nej uvádzaných a citovaných STN

- realizovaním projektovaného diela podľa schválených technologických postupov od výrobcov dodávaných zariadení, inštalačných materiálov a aj samotných elektromontážnych prác montážnej organizácie
- realizovaním projektovaného diela kvalifikovanými pracovníkmi podľa vyhlášky č. 398/2013 Z. z. ako aj ostatných súvisiacich legislatívnych predpisov,
- realizovaním projektovaného diela len schválenými a aj príslušne certifikovanými výrobkami a materiálmi s príslušnými atestmi,
- spracovaním a následne aj dodržiavaním schválených prevádzkových predpisov prevádzkovateľa projektovaného zariadenia,
- realizovaním prvej odbornej prehliadky a skúšky – revízie projektovaného diela a jeho inštalácie,
- realizovaním pravidelných opakovaných odborných prehliadok – revízií projektovaného diela a jeho inštalácie,
- realizovaním prvej úradnej skúšky pokiaľ je vyžadovaná príslušnými predpismi a následne aj opakovanými úradnými skúškami vyžadovanými príslušnými predpismi,
- dôsledným dodržiavaním prevádzkovo - bezpečnostných predpisov,
- školením pracovníkov v danej prevádzke
- zvyšovaním úrovne údržbárskych činností

Zostatkové riziká realizovaného diela podľa projektovej dokumentácie je potrebné v pravidelných intervaloch vyhodnocovať a v prípade výskytu ich novej alebo inej formy priebežne dopĺňať do prevádzkových predpisov.

Vykonané elektromontážne práce ako aj použitý materiál musí zodpovedať platným predpisom a ustanoveniam noriem hlavne STN 33 2000-4-41, STN 33 2000-5-54, STN 33 2000-5-52 a ostatných súvisiacich predpisov.

Pri montáži, opravách a údržbe elektrozariadenia musia byť dodržané ustanovenia platných technických noriem, príslušných montážnych a bezpečnostných predpisov a príslušné ustanovenia vyhl. č.398/2013 Z. z. §21-§23.

Dodávateľ prác pred uvedením do prevádzky zaistí vykonanie prvej odbornej prehliadky a skúšky elektrického zariadenia podľa vyhl. č.398/2013 Z. z., STN 33 1500, STN 33 2000-6.

Z odbornej prehliadky a skúšky vypracovať písomný protokol, ktorý je súčasťou dokumentácie elektrického zariadenia a je potrebné ho archivovať počas trvania zariadenia.

Zhotovením, údržbou a opravami elektrického zariadenia poveriť len firmu s oprávnením podľa vyhlášky č.508/2009 Z. z. a pracovníkov s kvalifikáciou stanovenou vo vyhláške

Priestory s vonkajším vplyvom AD3 až AD8 a AF3 podľa vyhl. MPSVaR č. 398/2013 Z. z. prílohy č.1, III. časť, ods. f, g sú zaradené do skupiny A. V zmysle uvedenej vyhlášky je nevyhnutné pred uvedením do prevádzky skontrolovať či realizácia zodpovedá osvedčenej konštrukčnej dokumentácii a je spôsobilá na bezpečnú a spoľahlivú prevádzku – prvá úradná skúška. Prvú úradnú skúšku urobí a osvedčenie vystaví oprávnená právnická osoba na žiadosť a náklady stavebníka.

3. ÚDAJE A INFORMÁCIE O BEZPEČNOSTI A OCHRANE ZDRAVIA PRI PRÁCI, KTORÉ JE POTREBNÉ REŠPEKTOVAŤ PRI REALIZÁCIÍ STAVBY

Pri spracovaní predvýrobnej prípravy a prevádzaní vlastných prác je nutné rešpektovať hlavne vyhl. MPSVaR č. 147/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.

Každá organizácia, ktorá sa zúčastní prípravy a realizácie stavby je povinná sa riadiť a dodržiavať:

- Zákon SNR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon SNR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení zákona č. 140/2008 Z.z.
- Zákon č. 125/2006 Zb. o inšpekcii práce
- Nariadenie vlády č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.
- Nariadenie vlády č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.
- Nariadenie vlády č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.
- Nariadenie vlády SR č. 396/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko
- Vyhláška č. 147/2013 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach

Košice, **október 2015**

Vypracoval: **Ing. Ladislav Hnidiak**